

עטרת שרוב

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמנוא בארה"ק. רח' ארזי הבירה 48 ירושלים
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
פרשת צו – זכור – פורים

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

צו את אהרן ואת בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מזקדה על המזבח כל הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו. אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה (ו ב-ו).

אור החכמה מברר ומתקן את הכול כמ"ש כולם בחכמה עשית (תהלים קד כד).

וכזה יבוא על נכון מה שנחמו הקב"ה לאהרן באמרו, שלך גדולה משלהם שאתה מדליק ומטיב את הנרות, כי הנשיאים הקריבו קרבנות לחנוכת המזבח דוקא, אבל בזה לא נשלם חנוכת המזבח, כי עוד היו צריכים להדלקת נרות המנורה, שיקחו מאש שמעל המזבח וידלקו בזה את המנורה, ועי"ז נשלם חנוכת המזבח בתכלית השלימות.

וזה הענין רואים ג"כ בפורים, כי בכל דור ודור מעמיד הקב"ה צדיק שיודע איך לתקן את העולם, ובגלות בבל היה ע"י מרדכי הצדיק, וכמו שמבואר ממרן האריז"ל (פע"ח שער פורים פ"ה. שער הכוונות דרושי תג הפורים ד"א) ששורש נשמת מרדכי, היתה מן הארת יסוד אבא, המתגלה בהיותו ברחל, ומשם יונק שורש נשמתו, ולכן על ידו היתה תשועת ישראל בזמן ההוא, שעל ידו היתה הארה והשגחה על ישראל בזמן ההוא עי"ש.

היינו שעי"י מרדכי הצדיק, ששורש נשמתו הוא מיסוד אבא, שהוא בחינת חכמה, היתה הישועה הגדולה לישראל, כי תיקן ע"י שורש נשמתו שהוא מבחינת חכמה את כל אותו הדור, וזהו שאמרו חז"ל במסכת חולין (קלט ע"ב), מרדכי מן התורה מנין, דכתיב מר דרוו (שמות ל כג), ומתרגמינן מירא דביא. והרי אמרו חז"ל במסכת יומא (מד ע"א) וז"ל: למדנו שקמורת מכפרת, שנאמר ויתן את הקמרת ויכפר על העם (במדבר יז יב). היינו שעי"י שורש נשמת מרדכי הצדיק, נתקן כל אותו הדור, ועי"ז נעשה הישועה הגדולה לבני ישראל.

וכן יהיה הגאולה העתידה מצד אור החכמה (קהלת יעקב ערך ג), כי מצד החכמה יהיה הבידור הכללי. והקב"ה יעזור שיקוים בנו במהרה הכתוב (ישעיה לה י) 'ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה' בב"א.

(רעוא דרעיון פורים המשולש תשס"ה לפ"ק)

כדביקות השם יתברך ב"ה, אזי שורה עמו השכינה ושוכן אצלו. ולכן מובן למה כתוב 'על מזקדה' כמ"ס זעירא, אות מ' מרומז למלכות, להורות שמדובר כאן כשהמלכות בגלות ובקמנות, ושכוחו יכולים לעלות כל הדברים עד הנמוכים והקשים ביותר.

ולכן יש לומר דהנה כל העבודה שעשו הכהנים בהקרבת הקרבנות על המזבח, הוא בא כדי לכפר על החטאים שעשו בני אדם, אבל מכל מקום בזה שהקריב הכהן את קרבנו של האדם לא היה נגמר תיקונו, רק היה צריך הכהן להמשיך אליו הארה מבחינת המנורה.

והביאור בזה דזה איתא ממרן אלהי הבעש"ט הקדוש זי"ע (בעש"ט עה"ת בעליותך אות ב) שאמר, שלהיות דמלאכת המשכן היא נגד מעשה בראשית, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות נה ע"א) יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, ממילא מובן אשר למלאכת המשכן היו צריכין לידע צירופי מעשי בראשית, והנה עשרה מאמרות הן במעשה בראשית, כי בראשית נמי מאמר הוא כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מגילה כא:), והנה מעשה המנורה נגד המאמר הראשון בראשית, דלא נאמר בו 'ויאמר' שהוא רק בחינת מחשבה, על כן נתקשה משה במעשה המנורה, כי הוא בחינת מחשבה עי"ש.

עכ"פ רואים מזה ששורש המנורה הוא בחינת מחשבה, ואם כן הרי זה ידוע מה שמבואר בוזה הקדוש (ח"ב רנד:). שכולהו במחשבה איתברירו. שעל ידי מחשבה וכוונות בחינת חכמה מבררים ומתקנים הכול, כי עי"י שיש לאדם חכמה ודעת, יכול לפלס דרכו שיהיה כל אורחותיו בלתי להשם לכדו.

ולפי כל זה יובן שפיר מה שפירש רש"י מה שלוקחים האש מהמזבח החיצון כדי להדליק את נרות המנורה, להורות שעיקר ושלמות תיקונו של האדם, הוא רק ע"י המנורה שהוא בחינת חכמה, כי

פרש"י וז"ל: אש שנאמר בו תמיד היא שמדליקין בה את הנרות, שנאמר בה 'להעלות נר תמיד' (שמות כו כ), אף היא מעל מזבח החיצון תוקד, והוא מהגמ' ביומא (מה ע"ב). וצריך להבין מעם הענין למה היו צריכים דייקא להדליק את נרות המנורה מאש שמעל המזבח.

והנראה לומר בהקדים לכאר דברי רש"י בפרשת בעליותך (ח א) שפירש, וז"ל: למה נסמכה פרשת המנורה לפרשת הנשיאים, לפי שכשראה אהרן חנוכת הנשיאים, חלשה אז דעתו כשלא היה עמהם בחנוכה לא הוא ולא שבטו, אמר לו הקב"ה חייך שלך גדולה משלהם, שאתה מדליק ומטיב את הנרות. וכבר עמדו בזה הרמב"ן ושאר המפרשים, למה הדלקת המנורה גדולה מחנוכת הנשיאים. וגם למה לא נחמו בקמורת, ובכל הקרבנות, ובעבודת יום הכפורים שאינה כשרה אלא בו.

אלא הנראה לומר, שכאן בפרשה מדובר באחד שהיה צריך להקריב קרבן עולה כמ"ש 'זאת תורת העולה', וזה איתא במדרש (ויק"ר ז ג) אמר רשב"י, לעולם אין העולה באה, אלא על הרהורי הלב. והרי ידוע מה שאמרו חז"ל (יומא כט). הרהורי עבירה קשו מעבירה. והנה רש"י פירש כאן וז"ל: 'זאת תורת העולה' הרי הענין הזה בא ללמד על הקטר חלבים ואיברים שיהא כשר כל הלילה.

ולכאורה יש לומר שבא לרמז שיש דברים שקשים מאוד להעלותם ביום כמו הרהורי עבירה, ורק בלילה שמרמז לזמן הגלות, אז יש הכוח לתקנם ולעלותם, כי הרי השכינה הוא עמנו בגלות, והיא הנותנת הכוח לעלות כל הדברים הקשים לעלות בזמן שהוא בחינת יום.

וכמו שמבואר בשם מרן אלהי מרן הבעש"ט הקדוש זי"ע (בעש"ט עה"ת ראש השנה אות מז), משל כשהמלך כשהוא בבית מלכותו, אי אפשר להתקרב אליו כל כך כמו כשהוא בדרך, שאז יוכל להתקרב אליו כל מי שרוצה, כך היום בגלות, כשארם מחשב

עטרת פז

אמרות טהורות מרבתינו זי"ע

אִשׁ תְּמִיד תּוֹקֵד עַל הַמִּזְבֵּחַ לֹא תִקְבַּח (ו' ו').

סוד לא תעשה של 'לא תכבה', שעכ"פ אף שלפעמים נופל אדם ממדרגתו, עכ"פ יהיה בכחיות גחלת, ולא ח"ו שיתכבה האש הקדוש שלו לגמרי. ועיין ר"מ הבבלי שכותב, להורות שאש המזבח מצילו מאש גיהנם, שהכחות נפרעין מהקרבו, אבר כנגד אבר, והעון נפקע, ואש תמיד על המזבח, לפרסם למקמריגים שאהבת ישראל עם יוצר כל, לא יוכלו לכבות כל מים רעים שבעולם (עיין שה"ש ח"ו), אלא אש תמיד תוקד, והן דברינו למשכילים. ומעם לא תעשה כתב, כדי שהבאים ליפרע מן הקרבן תמורת החוטא, ימצאו תמיד שוחד ולא יקטרגו עליו, ועכשיו שלחנו של אדם במקום מזבח (הניגה כו), ואם לא אמר עליו דברי תורה, אש של גיהנם שורפתו. וזה שכתב 'אש' של תורה 'תוקד תמיד' על השלחן, ואם לאו 'לא תכבה' אש של גיהנם, ועום ה' יפול שם (משלי כב יד), ובהיות שהתורה לעלה למנחה ולחמאת ולאשם, כל מים רעים שבעולם לא יוכלו לכבות את אש האהבה, אלא תמיד תוקד על המזבח לא תכבה.

(אוצר החיים' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)
קח את אהרן ואת בניו אתו (ח ב).

איתא בחז"ל (ויק"ר יא), זש"ה (תהלים מה ח) אהבת צדק ותשנא רשע וגו' ע"כ. והמדרש צריך

ביאור. והנה עוד איתא במדרש (ויק"ר כו ו) עה"פ (ויקרא כא א) 'אמור אל הכהנים' הה"ד (תהלים יט י) 'ראת ד' טהורה עומדת לעד, א"ר לוי מיראה שנתיירא אהרן מלפני הקב"ה, וזה ונתנה לו הדרשה הזו, שאינה וזה ממנו ולא מכניו ולא מבני בניו עד סוף כל הדורות וכו' עיי"ש. ולפי"ז אתי שפיר דהנה כאן כתיב 'קח את אהרן ואת בניו אתו' והיה די שיאמר 'קח את אהרן ואת בניו' מהו 'אתו'. וזה מה שמתרץ המדרש, זש"ה א'הבת צדק ו'תשנא רשע וגו', היינו כי תיבות אלו הם ר"ת אוצ"ר, ומרמזים לאוצר של יראת שמים, לרמזו שעני' שהיה באהרן אוצר של יראת שמים, עיי"ז וזה הוא ובניו 'אתו' ובני בניו עד סוף כל הדורות ע"י היראת שמים שלו, וזה שמסיים הה"ד 'ראת ד' טהורה עומדת לעד, שנשארה לו הכהונה לעד ודו"ק. ('פרי חיים' מרבינו חיים יעקב מקאמרנא)

מגילת אסתר

כָּל עַבְדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינַת הַמֶּלֶךְ יוֹדְעִים אֲשֶׁר כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יְבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ אֶל הַחֵצֵר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא יִקְרָא אַחַת דָּתוֹ לְהַמִּית (ו' יא).

ענין ידוע ומפורסם לכל משכיל, שהשיחה בין מרדכי ואסתר הוא למטה ורומז למעלה למעלה, שציוה עליה כדעתה, להמשיך אור גדול לשכינה, מן כתר עליון מולא עלאה, ובוה יעלה המלכות אני לאין עליון, ויתבטלו כל הגזירות, כמבואר הרבה בדברי מרן האר"י החי (פע"ח שער הק"ש פרק יב), והאר"י בעל שם טוב. ונודע לכל שיש כח על ידי יהודים ותפלות להעלות המלכות למקומה, נקודת המלכות בראש אריך, ברישא ד"א, ובוה נתבטלן כל הגזירות כידוע, וכל זה אחר התיקון חסדים, מ"ה החדש בגבורות ב"ן, ויתאספו ביחוד אחד, להיות התיקון כראוי, וענין עולם התיקון נקרא 'קריאה' כמו שהארבנו בדרושים הרבה, ומי 'אשר יבוא אל המלך' בינה, אל החצר הפנימית אשר לא יקרא בתיקון גמור בחסדים וגבורות ממותק ליחוד, או דינו כמלכים דמלכו ומיתו, להיותם בלתי תיקון. וכל זה יכולין לפרש באסתר שלמטה, כי ידוע ומפורסם שכל האותות והמפתים גדולים ונוראים פלאי פלאים שעשה מרן הריב"ש טוב לעיני כל חי, היה על ידי יהודים, שתיקון הפגם של זה שעשה למעלה בשכינה, וכשתנתק זה הפגם, המשיך רפואה וחיים ואותות ומפתים הכל ידוע, וענין לתקן ביחודים אשר נעשה בצדקים, שעולין לעולמות העליונים, ומייחדין ומקשרין וממשיכין אור אין סוף, לחדש מעשה בראשית הכל ידוע, כמו שעשו ארבעה שנכנסו לפרד"ס, ולזה צריכין שמירה יתירה, כי לפעמים אינו עת רצון, או מעט מעות יהיה נדחה כמו שאירע וכו', ולזה היה מענת אסתר, שאמר וצוה עליה מרדכי, לילך ביחודים בשמות קדושים לתקן הפגם, והשיבה שפגם גדול הוא, ובנקל ליפול ממדרגתו, ומאן דנחית מדרגא דיליה קרוי ביה מיתה, ולפעמים יארע מיתה ממש המותה לחסידיו.

(כתם אופיר' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

עטרת חכמים

עיונים ובריארדים מרבתינו זי"ע

ענין מה שמקשיין על שאינו נזכר שמו יתברך במגלה הזאת.

והנראה לומר, כי עיקר התגלות האור הרב של מרדכי (עיין בפע"ח שער פורים פ"ה. שער הכוונות דרושי חג הפורים ד"א), שביל יסוד, אב המרחם, הוא בעת השינה והדרומיטא, והגלות המר, כיתרון האור מן החשך (קהלת ב י), כמו שידוע, כי כמה פעמים אדם בצער וחשכות ועצבות והסתרות פנים, עד כמעט שהוא אבוד ונאבד בעיני עצמו, ומאמין באמונה שלימה שאלופו של עולם בכל תנועה, כי בעת החשכות והסתרה רואין למעלה למי אתה פונה, ולמי לבך פונה, באמונה שלימה, ואז ברגע פתאום יבוא אדון אל היכלו (מלאכי ג א), ויאיר עליו אור מופלא, בחיות אלהות, עד שנתבטל ממנו כל המדות, ובה למעלה מן המדות בתענוג מופלא.

כמו שאמר דודי מרן הקדוש רבי צבי מוידויטשוב זלה"ה, היתה 'תהו ובהו וחשך' וברגע ישועת ה' בהרף עין 'יהי אור ויהי אור'. וכן אמר לי, שכל הרעות והצרות שסבל בעולם הזה, הכל היה בערב שבת, כי לפי ערך הביטול והחשכות של ערב שבת, כך יאיר הבהירות בשבת, כי לא לחנם נקרא ערב שבת ערב יו"ט, שהוא הערבות והחשכות של שבת ויו"ט.

והאור ה' שהוא תענוג מופלא, הוא בחינות מרדכי, בהתפשטות אור הרב, שביל עליון, שבת קודש, אבל בעת חזרות אורות פב"פ, תענוג תמיד אינו תענוג, ולכן בהכרח לא תמצא במגלה שום שם, כי עיקר התגלות הארת מרדכי באור הרב, אינו אלא בעת הסתרה שמסתיר הקב"ה פניו, שהם שמותיו הקדושים, ולפי גודל הסתרה גודל האור הבא אחריהם, שהוא בחינת מרדכי היהודי כולל יו"ד ה"י יו"ד ה"ה (תיבת 'יהודי' אתון יוד ה, או יוד הה), תרין כתפין, דדעת עליון כנודע (ע"ח שער הנסירה פ"ז).

והקב"ה עושה לנו נס, שאף בעת חזרת האורות פב"פ, שאז תענוג תמיד אינו תענוג, יהיה מאפיל ומאיר, כמו שבארנו בפנים (כספרו כתם אופיר) 'ומאמר אסתר קים' (ט לב) 'ומאמר אסתר' דייקא.

ועיקר התגלות בחינות מרדכי היהודי יו"ד ה"י יו"ד ה"ה שהוא סוד (בני שם) אדנ"י, כמו שדרשו בו דרושי רשומות, 'מגלה נקראת באחד עשר עד חמשה עשר' (מגלה פ"א מ"א), בחינות שם אדנ"י, כי י"א י"ב י"ג י"ד מ"ו מספר אדנ"י רחל, עדיין יש התגלות אור הרב של מרדכי היוצא ומאיר לחוץ, לא פחות ולא יותר' שהם י"ו שהוא מספר הו"ה, שבהתגלות שם יהו"ה לא ניכר הארת מרדכי כלל וכלל, לכן לא פחות ולא יותר'.

אבל באמת יש במגלה הרבה הו"ה ברמז, וסודות מופלאין פלאי פלאות, בהסתרה ובהעלם שם המלך, מנהיג טבעת המלך (אסתר ג יב. שהקב"ה מנהיג את כל המבע בעולם), והכל רואין כי מעשה יהוה המה.

וצריך להמשיך בעת קריאת המגלה, את הארות שם יהו"ה בתוך הקריאה. וענין הקריאה שורש שם אדנ"י הנקרא בפה, והענין המשכות האור הרב של מרדכי, הוא שורש שם יהו"ה, הבא ומאיר בתוך החשך והסתרה. ונקראת 'אגרת' על שם קריאתה בחינת אדנ"י דבור נוקבא. ונקראת 'מגלה' בני' תלת יהו"ה מספר מול"א (עיין כ"ז שם בכתבי האר"י דרושי הפורים, ומאמר החיים (דברים דף קצ"ג: מצוה ד), על שם המשכות אור הרב של מרדכי דרגא דיהו"ה. וכן נקרא 'ספר' מספר 'מרדכי היהודי' עם שם הו"ה ב"ה וב"ש, וזהו אל היהודים ככתבם' (ח ט) שם יהו"ה, שאני נכתב בו, שצריך להמשיך האור הרב של מרדכי דרגא יהו"ה 'ככתבם', וכלשונם' שנקראת במדרגת אדנ"י, בני' 'אחד עשר בשנים עשר בשלשה עשר בארבע עשר בחמשה עשר' וזהו 'כלשונם' שם אדנ"י, שנקרא בפה ובלשון. והשם יאיר ענינו באור תורתו וחיות אלהות.

(הקדמת 'כתם אופיר' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

סגולת יום הפורים

וקבלנו שבימי הפורים יוכל לעלות נשמה קטנה להיכל של צדיק מופלא בלי שום מעכב, וכן עולין כל התפלות לכתר בלי עיכוב, וזהו 'ואחרייתך' הקטנות 'ישנא מאור' (איוב ח ז) אף בעת הגדלות, ולזה אחר הנס נשתנה שמו 'פתחיה' הפותח כל השערים בלי שום עיכוב להעלות כל מה שנעשה בקטנות בלי שום דיקדוק הרין, ולזה הדר קבלוה בימי אהשוורש (שבת פה). בהתגלות אור הרחמים, שלא לדקדק כל כך בעת עלותו לראות פני ה'. קבלתי בלחישה כל זה, ונעשיתי הולך רכיל מאהבת ישראל. ('פני וקו' שקלים מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

מנהגים מנהגי פורים

ז. ביום קוראים את המגילה עם תפילין ר"ת.

הטעם כיון דתפילין ר"ת הוא מוחין דאבא כידוע, והמגילה הוא אור יסוד דאבא כידוע. עיין במשמרת שלום הוספות סימן נ'.

י. מברכים ברכת 'שהחיינו' בקריאת המגילה גם ביום.

כ"כ הרמ"א (סימן תרצב ס"א) - דאף ביום מברך שהחיינו (מור בשם ר"ת והרא"ש והמגיד). וכתב המג"א (סק"ב) כיון דעיקר מצות קריאתה ביום. וכ"ה באוצר החיים (דברים דף קצ: מצוה ד'.

יא. אחרי תפלת מנחה ערכו רבותינו 'שלחן' לסעודת פורים שנמשכה עד שעה מאוחרת בלילה.

כתב רבינו באוצר החיים (דברים דף קצ: מצוה ד' וז"ל: ועושים הסעודה עם ריעו ביום אחר תפלת המנחה, ולא כמו שעושים עיקר סעודה בלילה, ומבטל מצות חכמים, וישב בסעודה עם ריעו בשמחה ובלב טוב באהבת השי"ת.

יב. אמרים על הנסים בתפלה בלחש בשושן פורים.

ובנמוקי או"ח הביא את דברי המור וקציעה שחמה למה לא יאמרו בן לכתחילה, ודעתו לומר כן, וע"ש שהביא שרבינו הגה"ק מהרי"א מקאמרנא ז"ע היה אומר על הנסים בתפלה בלחש, ושכן מפורש במהרי"ל בהל' פורים.

יג. בפורים אפילו כשהתפללו באמצע סעודה מעריב יאמרו על הנסים.

כ"כ רבינו בשוה"ט סימן קפח ז"ו סק"ה.

עיין במג"א (סימן תרצה סק"ט) שהביא פלוגתא בזה. ובמקור חיים (סימן קפח), ובשע"ת (סימן תרצה סק"ג) בשם העיב"ץ, וברעת תורה (סימן קפח), כתבו כרבינו שאפילו שהתפללו באמצע סעודה מעריב יאמרו על הנסים. ואפשר דזה דווקא בפורים דפרים שיש מצוה בשמחה גם ביום ט"ו משא"כ בפורים דמוקפים וצ"ע.

יד. נהוג היה אצל רבותינו בסעודת פורים, לשחק על שולחנו הקדוש את המעשה של מכירת יוסף, וכאשר הגיעו במקום שחוזרים בני יעקב במור נפשם אל יעקב אביהם, בספרם אליו כי שמעון נאסר, וכי המשנה למלך דורש להביא את בנימין ויעקב אבינו היה עולה ומתחנן: ה' ה' קל רחום וחגון ס'איו שוין צייט זאלסט דרך אין דייע קינדערלעך דערמאנען, התחיל רבינו לשיר את התיבות האלו בדמעות שלישי וכל הקהל התעורר בכבייה ובהתעוררות רב.

בית קאמרנא

מז. ביום שושן פורים ערכו רבותינו 'שלחן'.

עיין בליקוטי צבי החדש במכתב שנדפס שם מרבינו מהר"צ מוירטישוב ז"ע מש"כ במעלת יום שושן פורים. ובמשמרת שלום סימן נ' אות ו'.

א. יש מנהג שאין נופלים מתחלת אדר עד אחר פורים שכשר למגילה^א, אבל עכ"פ בתענית אסתר חייב ליפול על פניו כי זה עיקר התענית^ב, ואומרים עקידה ולמנצח ווא"א, חוץ מפורים שאין אומרים כל עיקר^ג.

כ"כ רבינו בשוה"ט סימן קלא סכ"ח.

א. ירושלמי (מגילה פ"א ה"א) תני בשם רבי נתן כל החדש כשר לקריאת המגילה מה מעמא והחדש אשר נהפך להם מינון לשמחה וגו', א"ר הלכו ובלבד עד המשה עשר דא"ר אבהו בשם ר' לעזר לא יעבור ולא יעבור. וע"ע במרדכי אות תשעה. ובשו"ע (סימן תרפח ס"ו) - המפרש בים היוצא בשיירא ואינו מוצא מגילה להולך עמו, יקראנה ב"ג או ב"ב או באחד עשר, בלא ברכה; ואם אי אפשר להמתין עד ימים הללו, יש אומרים שקורא אפילו מתחלת החדש. הגה - והכי נהוג.

ב. וכ"כ במשנת יעקב (סימן תרפ"ו) שהעיר על המנהג שאין אומרים תחנון בתענית אסתר, הלא כיון שאומרים בו סליחות ותחנונים באמצע התפילה ואם לא יאמרו תחנון הלא מחוי קצת כרתיה דסתרי ע"ש. וכ"ה מנהג משארנבאל.

ג. כדאיחא בשו"ע (סימן תרצג ס"ג) - אין נופלים על פניהם. הגה - וא"א למנצח ואל ארך אפים (מנהגים וכו' בשם תוספות).

ב. בפרשת זכור קוראים תמחה את זכר עמלק בשני סגול.

כ"כ רבינו בהיכל הברכה (דברים כה י"ט) וז"ל: זכר בשני סגול, בשש נקודות, וכן זכר רב מוכך יביעו עכ"ל. וכ"ה במעשה רב אות קלד, וע"ע שם באות כה.

ג. במגילה מותר לשניים לקרות.

כ"כ רבינו בשוה"ט סימן קמ"א, ע"ש מה שהארך בזה.

ד. בקריאת התורה בפורים פרשת עמלק חוזר הפסוק האחרון כדי שיהיה עשרה פסוקים^א. וקוראים את זכר עמלק, בצירי^ב.

א. כ"כ רבינו בשוה"ט סימן קלו ס"א. ובשו"ע (סימן תרצג ס"ד) - מוציאין ס"ת וקורין בפרשת ויבא עמלק, ואע"פ שאין בה אלא ט' פסוקים; כופלין פסוק אחרון כדי להשלים לעשרה פסוקים. ועיין ברמ"א שם ופר"ח סימן קלו סק"ד.

ב. כ"כ רבינו בהיכל הברכה (שמות י"ד) וז"ל: את זכר דין בצירי הוין.

ה. את המגילה קראו רבותינו בעצמם.

ו. אומרים: להיות כל איש שורר (מגילה אסתר א כב) בשין שמאלית. אשר נתן המלך ליהודים וגו' להשמיד להרוג (שם ה יא). נקהלו היהודים וגו' ואיש לא עמד בפניהם (שם ט ב), כפי הכתוב במגילה.

ז. אומרים: רווח והצלה יעמוד ליהודים ממקום ומפסקים קמעא, ואומרים תיבת 'אחר'. כשהגיעו ל'ואת עשרת בני המן תלו' הפסקו הקריאה והמשוררים פצחו בניגון 'מארש'.

ח. בליל פורים ערכו רבותינו 'שלחן'.

כ"כ הרמ"א (סימן תרצה ס"א) גם בלילה ישמח וירבה קצת בסעודה. (תשובת מהרי"ב).

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבנותינו ז"ע

וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֲחַשְׁדָּרְשׁ לְאַסְתֵּר הַמַּלְכָּה וּלְמַרְדֳּכָי הַיְהוּדִי הִנֵּה בֵּית הַמֶּן נִתְּתִי לְאַסְתֵּר וְאַתּוֹ תִּלְווּ עַל הַעֲזִיז עַל אֲשֶׁר שָׁלַח יְדוֹ בַּיהוּדִים (ח ט).

כך, מה שאין אני יודע, תאמר לה משמי, ותאמין לך, ואמור לה משמי, שתלך תיכף אל המלך, ותקיין אותו משנתו, ותאמר לו אביך המלך בעלי, בא אלי מן העולם עליון, שזאת הלילה עשית דבר שאינו הנוגן, עד שמרעישין עליך בשמים הרבה, ומרה יהיה בסוף, והמלך כשמעו את דברי אמו, האמין לה הרבה, כי ידע שלא נתגלה לשום אדם, ותיכף שלח אחר הצר הצורך, וצוה לחתוך ראשו ולהשליכו לכלבים, כי זה נימוס המלך, כשנותן כתב פתאום, וכתוב וחתום בשם ובמטבעת המלך על ידי פיתוי אדם, ואח"כ רואה שזה עצה נבערה, וכוונת המפתה לא למוכת המלך, כשממיתין המפתה תוך שלשה ימים במלכת הכתב והאגרת, ובוה תבין כל המשך הלשון, שאחר שבית המן נתתי לאסתר, כדן מורד במלך שכל נכסיו למלך, ואתו תלו, אם כן האגרת והכתבים ראשונים במלך, ולכן 'ואתם כתבו' וכו'. זהו דרך הפשט הנכון באמת.

(כתם אופיר' מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא)

מקודם צריך להבין פשטי הדברים, על פי נימוס המלך, מה הוא זה מענה 'ואתו תלו' לומר אחר כך 'כי כתב אשר' וכו' 'אין להשיב', הרי ספרי המן היו גם כן בשם המלך ובמטבעת המלך. והענין כי כך נימוס המלכים באיזה מקומות, וכמו שידוע ממרן הבעש"ט שהיה בחג הפסח, תחת יד מלכות אחר, ובליל פסח נסע המלך למייל עם המשנה שלו שהיה עמלק, ושאל המלך מה זה האור בבית היהודים בלילה זאת, ואמר לו זה עושין על אבידות מלכות אחת, ואם יאבד מלכותך גם כן יעשו כזה, ונתמלא חמה, ומסר לו כתב בשם ובמטבעת המלך בבקר, להשמיד את כל היהודים שבעיר, ומרן הקדוש הריב"ש מוב ראה כל זה ברוח קדשו, ושלח אחר גביר אחד קרוב למלך, וסיפר לו הענין, ושאל לו הגביר מה לעשות לזה, ומרן היה מפורסם שם לאיש אלהים, אף בבית המלכות אחר כל המופתים שעשה שם, ואמר לו לך לאם המלך, ותאמר שיש לך דבר נחוץ לדבר עמה, ותספר לה כל המעשה, ואם ישאל לך מנין אתה יודע דבר סתר כל

מעמד כבוד התורה

חלוקת תעודות כבולל 'קול יעקב' קאמרא. ויומא דהילולא של הראב"ד הגאון הצדיק רבי ישראל יצחק הלוי רייזמאן זצוק"ל

היערות דבש על דברי חז"ל שהמן הרשע קבע לחודש אדר משום שהוא חודש שנסתלק משה רבינו ולא ידע שבחודש זה נולד משה רבינו, ומקשה בעל היערות דבש הרי סו"ס נסתלק בחודש הזה משה רבינו, אלא צדיקים במיתתן קרויין חיים וכל מיתתן אינו קרוי כלל מיתה ולהפך הרי הם עולים לעלמא דקשוט, ה"ה לבעל ההילולא הדין שאעי"פ שנסתלק ביום זה אבל היום הזה הוא ג"כ יום לידה בבחינת צדיק, ובפרט אשר זוכים לראות איך שנכדו הגדול של בעל ההילולא ממשיך בדרכי הגדולים ומרחיב גבולי הקדושה לפאר ולרומם קרן התורה למען אשר יהגו אברכים על התורה ועל העבודה כדרך המסורה לו מזקיניו בעל ההילולא.

אחר כך נשמעו עובדות וסיפורים מפי הרה"צ רבי **נפתלי הלברשטאם** שליט"א אדמו"ר מטשאקווע מראשי ועד הכשרות וממקורבי בעל ההילולא, אשר זכה לשמשו רבות בשנים, וסיפר אשר בעל ההילולא אמר לו שעד הבר מצוה נבחן על כל יורה דעה חלק א' ואף הלך לבית השחיטה לראות אופן השחיטה ובדיקת הריאה והמליחה וכו', וכל זה עוד לפני מלאות לו י"ג שנים, ולא סתם בחרו בו גדולי ירושלים לבוא ולכהן לחבר בי דינא רבא אחרי שראו שבידו להשכיח שלום בין כל מי שבא לדין, וכל אחד ואחד שהיה לו דין תורה אפילו מי שיצא חייב לא יצא מבלי שום תרעומות אחרי שהדין רבי ישראל יצחק ריצה כל אחד בספר פנים יפות. כן מפורסם גודל התקשרותו לצדיקים ובמיוחד להרה"ק רבי **אהרן מבעלזא** זצ"ל שהגיע אחרי המלחמה לגור בשכונת בתי וורשא והתפלל וערך שולחנותיו הטהרות בבית מדרשו של בעל ההילולא, וכמים הפנים אל הפנים חבבו הרה"ק מבעלזא וקבלו לרב ופוסק לכל השאלות שעלו בביתו כמפורסם. וכן היה מקושר להרה"ק בעל **הבית ישראל מגור** זצ"ל וכפי שידוע שפעם אחת בליל חג הסוכות הביי הפליא את גודל מעלתו שהיה ער כבר מחצות הלילה ועוסק בשי"ס ופוסקים וזהו הנוי סוכה הרוחני האמיתי להבדיל מנוי סוכה הגשמיים. וכן היה מקושר לרה"ק **מסאטמאר** זצ"ל ועמד לפניו כעבדיה קמאי מאריה. וידוע אשר לפני הסתלקותו שאל כמה פעמים אם הגיע ז' אדר שהיה רוצה להסתלק ביום הילולת משה רבינו ע"ה, וגם אמר שהוא ענין משה רבינו שהרי נמול ביום ז' אדר והמילה הוא כיום הלידה. וסיים בדברי ברכה על שמחזירים עטרה ליושנה לרומם את שמו של בעל ההילולא שלא ישכח מפי זרעו דרכיו ומעשיו אשר הנחיל לרבים.

בהדרת קודש קבלו קהל הנאספים ואברכי הכולל את פני **מרן גאב"ד ירושלים שליט"א** אשר הטריח לבוא ולהשתתף במעמד לכבוד בעל ההילולא זצ"ל ולכבודו של תורה, מרן הגאב"ד שתה לחיים ואיחל ברכת מזל טוב לכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א על שזכה להגדיל תורה ולהאדירה ויזכה עוד רבות בשנים להפיץ מעינותיו חוצה, מרן הגאב"ד שליט"א שמע והאזין כמה מסיפורים ודרכיו בקודש של בעל ההילולא זיע"א.

לעת ברכת המנוון יצאו כל חברי הכולל בריקוד ובמחולות לכבוד סיום הלכות תערוכות וקבלה על העתיד ללכת מחיל אל חיל להמשיך בהלכות החמורות שבבירה דעה חלק ב'. כן השתתפו במעמד אדמו"ר מלעלוב ירושלים, המו"צ הרה"ג ר' מאיר סירוטה, המו"צ הרה"ג ר' רפאל סאקס, הרה"צ ר' בנימין לייפער מטעמשוואר, הרה"צ ר' מאיר יהודה יאורוויטש מויעטפסק, הרה"ג ר' פנחס קוריץ ר"מ בשיבת טשעבין ועוד.

שיש לו באמת אמונה באלהי ישראל שאין שום דבר קטן וגדול מקרה ולא לחנם אירע טענות אלו ביניהם ולא לחנם בא לפניו משפט זה אם לא שהוא חייב גם כן בדבר ומחייב את נפשו, ובפרט ראש הדור או ראש העיר ומורה הוראות צריך לידע שכל מה שבא לפניו הן דיני ממונות או איסור והיתר ובפרט תערובת איסור והיתר או להוציא טריפה מפי הכל הוא בסביבתו, כי אם לא היה הוא חייב והיה צדיק גמור לא בא לפניו כאלה ולא היה אירע שום דבר בכל העיר עכ"ל, והוסיף כ"ק אדמו"ר שליט"א שזה אפשר לומר על זקני הקדוש בעל ההילולא הדין, אעי"פ שהיה ראשו ורובו עסוק בצרכי רבים בדיני איסור והיתר ובדיני איש לאשתו ובין אדם לחבירו מ"מ לא הונית את גודל מעלת ההליכה לצרכי צדקה והיה מכתת רגליו בכל העיר להתרים בשביל עניי ישראל להם לחם לאכול ובגד ללבוש ולא יצטרכו עמך בית ישראל זה לזה, וכל זה התנה קודם שנכנס לכהן פאר לחבר בבי דינא רבא עם הגאב"ד הגאון רבי **יוסף צבי דושינסקיא** זצוק"ל שישמך לכתת רגליו בשביל עניי ירושלים, אעי"פ שלפי הנראה אינו ראוי לכבוד שדין יכתת רגליו בשביל צדקה, ובכן המשיך כ"ק אדמו"ר שליט"א ואמר אתם האברכים הלומדים כאן בכולל אשר מושתת על דרך רבותינו הקדושים **הבעש"ט** זיע"א צריכין לדעת ג"כ שיבוא היום ותזכו להוראות בישראל יהיה דברי רבינו מספרו 'נוצר חסד' עומד לפניכם ולדעת אשר כל שאלה ושאלה שיבוא לכל אחד ואחד צריך לתקן ולהשלים הדבר הזה בעולם, וגם צריך לדעת כי העולם מושתת על ענין שכל ישראל הם בבחינת נפש אחת ובידו להכריע את על העולם לכך זכות וחיון להיפך, וזכות רבינו בעל ההילולא וזכות משה רבינו ע"ה יעמוד לימין אברכי הכולל ולימין העוסקים בצרכי ציבור באמונה שיעמוד כל עניני הכולל על מכונו ונוכח לגאולה השלימה בבי"א.

אחר כך השמיע דברים הגאון הגדול רבי **נפתלי הירצקא פונקל** שליט"א חבר הבד"ץ מגדולי תלמידי רבינו הגרי"י רייזמאן, אשר הוא סמך ידיו עליו בהוראה, והקדים בדברי הרמב"ם מה בין תורת משה ולהבדיל אלף הבדלות בין תורת העכו"ם, שאעי"פ שעתה אין לנו נביא ובעלי רוח הקודש מ"מ כל אחד אשר לומד תורת משה לשמה הרי רואים אצלו חיות יותר ממי שלומד חכמות אחרים, וכביאור דברי החת"ס ברוך אלו קיניו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ע"י שנתן לנו תורת אמת וחיי עולם שכל הלומד לשמה זוכה לחיות ולשמחה, וזה אשר אפשר להמשיך על בעל ההילולא הדין שכל ימיו היה מלא חיות וקדושה וכלל אדם ואדם האיר בסבר פנים יפות, והביא מעשה איך שראו שפסקו ותקבלו בשמים, וסיים בדברי

מעמד הוד ורב רושם התקיימה במוצאי שבת קודש פרשת ויקרא אור לז' אדר ב' בהיכל כולל אברכים 'קול יעקב' שע"י מוסדות קאמרא בעיה"ק ירושלים ותוב"א, בראשות כ"ק **מרן אדמו"ר שליט"א** ובהשתתפות **מרן הגאב"ד ירושלים שליט"א** וחברי הבד"ץ. לרגל סיום יורה דעה חלק א' ועמידתם בכור המבחן של חכמי ורבי הכולל אצל הרבנים הגאונים שליט"א, שמסכו ידיהם עליהם בשילוב סעודת ההילולא השנתית לזכרו של הראב"ד הגאון הצדיק רבי **ישראל יצחק הלוי רייזמאן** זצוק"ל.

כולל אברכים להוראה 'קול יעקב' קאמרא אשר נתייסדה בחודש אייר שנת תשס"ח, זכתה אשר פקיע שמייה מקום אשר רבים וטובים מאברכי עיר הקודש ירושלים לנים בעומקה של הלכה ולאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, והולכים מחיל אל חיל במעלות התורה ולזכות להרבות תורה והוראה בישראל. הלימוד הראשון שבו העמידו את יסודות הכולל היה בהלכות מליחה וכשזכו לברך על המוגמר בבחינת תלמודו בידו, עלו לבית הגאון הגדול רבי **יהושע ראזנבערגער** שליט"א חבר הבד"ץ ורב קרית הרמ"א ונבחנו על כל הלכות מליחה דברי המחבר והרמ"א ונושאי כליהם בטוב טעם ודעת, והגאון שליט"א הפליא מאוד את ידיעת האברכים ודרך לימודם וברכס שזכו לילך במעלות התורה וההוראה. וכמו"כ המשיכו ביתר שאת ויתר עז בהלכות בשר בחלב, וכשהגיעו לבחינת ושנתם שיהו דברי תורה מחודדים בפיך שאם ישאל לך אדם דבר אל תגמגם ותאמר לו אלא אמור לו מיד, עלו לביתו של הגאון הגדול רבי **נפתלי הירצקא פונקל** שליט"א חבר הבד"ץ, ונבחנו על כל דברי המחבר והרמ"א ונושאי כליהם, והגאון שליט"א סמך ידיו עליהם שזכו להיות בבחינת מוסיף והולך לגמור שאר ההלכות אשר לפניהם. קול התורה לא נפסק מפי האברכים והמשיכו בהלכות תערובת וגם כל דיני ספק ספיקא לא פסחו והעמיקו עד לעומק המחרישה בכל דברי השי"ך בהלכות החמורות שבספק ספיקא עד שדמי להו כמאן דמנח בכיסיה, ובא לבחנם בהיכל הכולל המו"צ הגאון רבי **מאיר סירוטה** שליט"א, ולמעלה משעה בחן את האברכים ישר והפוך על כל סעיף וסעיף ופרט ופרט, וגם הוא כראשונים עמד והכריז מכאן יצא הוראה לישראל.

מעמד הסיום וחלוקת התעודות לאברכי הכולל מה נאדר היה כששילבו ביחד עם סעודת ההילולא השנתית הנערצת מידי שנה בשנה לזכרו של הגאון הצדיק המקובל רבי **ישראל יצחק הלוי רייזמאן** זצוק"ל חבר הבד"ץ דפה קרתא דירושלים עיר הקודש, אשר לו נאה ולו יאה שביום עלותו בסערה השמימה של האחד המיוחד שהלכות שבירה דעה היו פרושות לו כשמלה והעביר ההוראה המקובל לנו מדור דור, יזכו אברכי הכולל העומד בראשות נכדו הגדול ותלמידו **כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א** לסיים חלק א' שבירה דעה ולהתחיל חלק השני.

אחרי זמירות מלוא מלכה על דרך ובנוסח רבותינו הקדושים מקאמרא זיע"א, השמיע **כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א** את דברי קדשו לכבוד המעמד ולכבוד ההילולא קדישא הדין, ופתח ואמר בהקדם דברי רבינו שר בית הזוהר רבי **יצחק אייזיק מקאמרא** זיע"א בספרו המפורסם 'נוצר חסד' על אבות על דברי המשנה אבות ופרק

רביעי (משה ז') על דברי רבי ישמעאל 'הגם לבו בהוראה' שמביא דברי אבות דרבי נתן שאברהם אבינו ודוד המלך שהיו באין לפני בעלי דינים היו מוציאים מנה משלהם לשלם למי שנתחייב, וז"ל: כי מי

הננו להודיע לקהל הקודש מתפללי ולומדי בית מדרשינו וחז"ר הכולל שביום הפורים הבעל"ט יערוך כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א את שולחנו הטהור בהיכל בית המדרש תפילת מנחה בשעה 4:00 ולאחר מכן נטילת ידים ועריכת השלחן